

a. AGATHA
CHRISTIE

SLUČAJEVI HERKULA POAROA

Tajanstveni događaj u Stajlsu
Lord Edžver je mrtav
Smrt u oblacima
Karte na sto
Sastanak sa smrću
Tragedija u tri čina
Tužni čempres
Zlo pod suncem
Ubistvo u Orijent ekspresu
Poneseni plimom
Gospođa Makginti je mrtva
Treća devojka
Satovi
Mačka među golubovima
Smrt na Nilu

TAJANSTVENI SLUČAJEVI GOSPOĐICE MARPL

Ubistvo u parohijskom dvoru
Jednim prstom
Leš u biblioteci
Ruka brža od oka
Džep pun raži

Iskričavi cijanid

Agata Kristi

I ne osta nijedan

Prevela
Aleksandra Čabraja

Laguna

Naslov originala

Agatha Christie® And Then There Were None

And Then There Were None © Agatha Christie
Limited 1939. All rights reserved.

The AC Monogram logo is a trademark, and AGATHA
CHRISTIE and POIROT are registered trademarks of
Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere.
All rights reserved.

Translation copyright © Agatha Christie Limited 2019.
All rights reserved.

*Za
KARLA i MERI
Ovo je njihova knjiga,
i s ljubavlju im je posvećujem.*

© Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Napomena autora

Ovu knjigu sam napisala zato što je to delovalo tako komplikovano da me je sama pomisao opčinila. Trebalo je da umre deset ljudi a da to ne izgleda smešno i da ne bude očigledno ko je ubica. Napisala sam je posle izuzetno opsežnog osmišljavanja i zadovoljna sam kako je ispala. Bila je jasna, jednostavna, zagonetna, pa ipak je imala savršeno razumno objašnjenje; zapravo, morala sam da dodam epilog da bih sve razjasnila. Knjiga je odlično primljena kod čitalaca i kritike, ali najveće zadovoljstvo je donela meni, jer bolje od svakog kritičara znam koliko ju je bilo teško napisati.

Agata Kristi

PRVO POGLAVLJE

I

U uglu pušačkog vagona prve klase, nedavno penzionisani sudija Vorgrejev pućkao je cigaru i zainteresovano čitao političke vesti u *Tajmsu*.

Odložio je novine i pogledao kroz prozor. Upravo su prolazili kroz Samerset. Bacio je pogled na sat – ostalo im je još dva sata putovanja.

Prisetio se svega što je u novinama pisalo o Vojničkom ostrvu. Pominjali su da ga je prvobitno kupio jedan američki milioner koji je ludovao za jedrenjem – i na tom malom ostrvu pored obale Devona sagradio raskošnu modernu kuću. Nesrećna činjenica da treća žena tog američkog milionera nije bila vična jedrenju dovela je do prodaje kuće i ostrva. U novinama su izlazili različiti upadljivi oglasi. Potom se prvo pojavila kratka i jasna vest da je kuća kupljena – i da je njen novi vlasnik

izvesni gospodin Oven. Posle toga počela su nagađanja u tračerskim rubrikama. Vojničko ostrvo kupila je gospođica Gabrijela Terl, holivudska filmska zvezda! Želi da tamo provede nekoliko meseci daleko od očiju javnosti! *Pčelica* je neupadljivo nagovestila da će to ubuduće biti odmaralište članova kraljevske porodice. *Gospodinu Merivederu* je neko došapnuo da je kuća kupljena kao skrovište za medeni mesec – mladi lord L. konačno je stao na ludi kamen! *Džonas* je *pouzđano* znao da je kuću kupio Admiralitet, s namerom da tamo izvede neke vrlo poverljive oglede!

Vojničko ostrvo je svakako bilo vrlo popularno!

Sudija Vorgrejev je iz džepa izvadio pismo. Rukopis je bio gotovo nečitljiv, ali su se pojedine reči tu i tamo izdvajale neočekivano jasno. *Najdraži Loreense... godina- ma nisam čula ništa o tebi... Moraš doći na Vojničko ostrvo... prelepo mesto... Imamo o mnogo čemu da pričamo... dobra stara vremena... opštenje sa prirodom... uživanje na suncu... voz u 12.40 sa stanice Paddington... sačekajte na Oukbridžu...* Osoba koja je poslala pismo potpisala se kitnjasto kao njegova *zauvek*, *Konstans Kalmington*.

Sudija Vorgrejev prebirao je po sećanjima pokušavajući da se seti kad je tačno poslednji put video leđi Konstans Kalmington. To mora da je bilo još pre sedam – ne, pre osam godina. Tada je otišla u Italiju, da uživa na suncu i opšti sa prirodom i kontadinima.* Posle toga je, kako

* Ital.: *contadino* – seljak, zemljoradnik. (Prim. prev.)

je čuo, produžila do Sirije gde je uživala na još jačem suncu i opštila sa prirodom i beduinima.

Konstans Kalmington je, pomisli sudija, upravo žena koja bi *mogla* da kupi ostrvo i sve obavije velom tajne! Blago klimnuvši u znak odobravanja takvoj logici, sudija Vorgrejev polako je oborio glavu...

Zadremao je...

II

U vagonu treće klase sa još pet drugih putnika, Vera Klejtorn se zavalila na sedište i sklopila oči. Kako je danas vrelo u vozu! Sada je pravo vreme da se ode na more! Stvarno je imala sreće što je dobila ovaj posao. Posao u toku letnjeg raspusta skoro uvek je značio brigu o bulju-ku dece – sekretarske poslove u toku leta bilo je daleko teže pronaći. Čak se ni u agenciji nisu mnogo nadali.

A onda je stiglo pismo.

Vaše ime sam dobila s preporukom od Agencije stručnih žena. Razumela sam da vas lično poznaju. Rado ću vam obezbediti platu koju zahtevate, a očekujem da dužnost preuzmete osmog avgusta. Voz kreće u 12.40 sa stanice Paddington, a neko će vas sačekati na stanici Oukbridž. Prilažem funtu za troškove.

S poštovanjem,

Una Nensi Oven

U zaglavlju pisma bila je odštampana adresa: *Vojničko ostrvo, Stikljeven, Devon.*

Vojničko ostrvo! O tom mestu su u poslednje vreme pisale sve novine! Raznorazni nagoveštaji i zanimljivi tračevi. Mada verovatno u tome nije bilo mnogo istine. Ali kuću je svakako izgradio neki milioner i pričalo se da je to poslednja reč luksuza.

Umorna od napornog prošlog polugodišta, Vera Klejtorn pomisli: „Posao nastavnice fizičkog u trećera-zrednoj školi nije neka sreća... Kad bih bar mogla da se zaposlim u nekoj *pristojnoj* školi.“

A onda je, s nekom zebnjom u srcu, pomislila: „Ali srećna sam što sam dobila i ovaj posao. Na kraju krajeva, niko ne voli istrage o smrtnim slučajevima, iako sam ja u istrazi oslobođena *svake* odgovornosti!“

Sećala se da joj je istražitelj čak čestitao na prisebnosti i hrabrosti. Kad je već reč o jednoj takvoj istrazi, nije mogla bolje proći. A gospođa Hamilton je bila izuzetno ljubazna prema njoj – samo Hjugo – *ali neće misliti na Hjuga!*

Uprkos vrelini, Vera Klejtorn odjednom zadrhta, i zažali što putuje na more. Pred očima joj jasno iskrсну slika. *Sirilova glava koja poskakuje gore-dole, dok pliva do stene... Gore-dole, gore-dole... I ona, koja uvežbanim zamasa pliva za njim – hitro sekući vodu, ali svesna, isuviše svesna, da neće stići na vreme...*

More – duboko, toplo plavetnilo – prepodneva na peščanoj plaži – Hjugo – Hjugo koji je rekao da je voli...

Ne sme misliti na Hjuga...

Otvorila je oči i namrštila se posmatrajući muškarca koji je sedeo nasuprot njoj. Visok čovek preplanulog lica, svetlih, prilično primaknutih očiju i nadmenih, gotovo okrutnih usana.

Pomislila je:

„Kladim se da je on obišao neke zanimljive krajeve sveta i video neke zanimljive stvari...“

III

U trenutku pogledom odmerivši devojkicu koja mu je sedela preko puta, Filip Lombard pomisli:

„Prilično zgodna – možda pomalo liči na učiteljicu...“

Žena hladne glave, činilo mu se – žena koja bi umela da ostane pribrana – u ljubavi i u ratu. Rado bi joj se...

On se namršti. Ne, prestani da razmišljaš o tome. Ovo je posao. Mora da misli na ono što ga čeka.

A šta ga tačno čeka, zapitao se. Onaj mali Jevrejin je bio prokleta tajanstven.

„Prihvatite ili poljubite i ostavite, kapetane Lombarde.“

Zamišljeno je upitao:

„Stotinu gvineja, hm?“

Rekao je to nemarno, kao da mu stotinu gvineja ništa ne znači. *Stotinu gvineja*, kada više bukvalno nije imao šta da jede! Činilo mu se, međutim, da tog malog

Jevrejina nije uspeo da zavara – to je ono najgore kod Jevreja, ne možeš ih prevariti kad je reč o novcu – oni to jednostavno *znaju!*

Nastavio je istim nemarnim tonom:

„Ne možete mi reći ništa detaljnije o tome?“

Gospodin Ajzak Moris je odlučno odmahnuo sitnom ćelavom glavom.

„Ne, kapetane Lombarde, to je sve. Moj klijent je čuo da umete dobro da se snađete u teškim okolnostima. Opunomoćen sam da vam predam stotinu gvineja a vi ćete zauzvat otputovati u Stiklhejven u Devonu. Najbliža stanica je Oukbridž, gde će vas neko sačekati i odvesti do Stiklhejvena, odakle će vas motornim čamcem prebaciti na Vojničko ostrvo. Tamo ćete se staviti na raspolaganje mom klijentu.“

Lombard naprasno upita:

„Koliko dugo?“

„Najviše nedelju dana.“

Sučući svoje tanke brkove, kapetan Lombard upita:

„Razumete da ne mogu da se prihvatim nečeg – protivzakonitog?“

Izgovarajući te reči, presekao je sagovornika veoma oštrim pogledom. Na punim semitskim usnama gospodina Morisa lebdeo je jedva vidljiv osmejok dok je ozbiljno odgovarao:

„Ukoliko bi vam neko predložio bilo šta protivzakonito, vi biste, naravno, bili savršeno slobodni da se povučete.“

Proklet bio taj majušni zlikovac, nasmejao se! Kao da je vrlo dobro znao da u Lombardovoj prošlosti zakonitost nije uvek bila *sine qua non**...

Tada se i Lombard nasmešio.

Dođavola, nekoliko puta je bio na samoj ivici! Ali se uvek izvukao! Zapravo, nije postojalo mnogo stvari od kojih je zazirao...

Ne, zaista je od malo čega prezao. Činilo mu se da će zapravo uživati na tom Vojničkom ostrvu...

IV

U nepušačkom kupeu gospođica Emili Brent sedela je, kao i uvek, pravo kao strela. Imala je šezdeset pet godina i nije podnosila traljavo držanje. Njen otac, pukovnik stare škole, pridavao je tome naročitu pažnju.

Ova nova generacija je sramno nemarna – kad je reč o držanju, *i o svemu ostalom*...

Okružena aurom pravičnosti i nepokolebljive principijelnosti, gospođica Brent je sedela u prepunom kupeu treće klase, držeći se visoko iznad vrućine i neudobnosti. Danas svi toliko prave dramu oko svega! Traže da im daju injekcije kada vade zube – uzimaju lekove za spavanje kad ne mogu da zaspe – zahtevaju udobne stolice

* Lat.: neophodan uslov. (Prim. prev.)

i jastučice a devojkama dopuštaju da se drže kako bilo i da se leti izležavaju na plažama polugole.

Gospođica Brent čvrsto stisnu usne. Rado bi ona pokazala nekim ljudima šta je red.

Setila se svog prošlogodišnjeg letnjeg odmora. Ove godine će, međutim, sve biti potpuno drugačije. Vojničko ostrvo...

Prisećala se pisma koje je već toliko puta pročitala.

Draga gospođice Brent,

Nadam se da me se sećate? Boravile smo zajedno jednog avgusta pre nekoliko godina u pansionu Belhejven, i činilo se da imamo mnogo zajedničkog.

Upravo osnivam sopstveni pansion na ostrvu pored obale Devona. Mislim da zaista ima smisla otvoriti smeštaj sa jednostavnom, staromodnom kuhinjom, za fine i starovremenske goste. Tamo neće biti golotinje i muzike sa gramofona po celu noć. Bilo bi mi veoma drago kada biste mogli da provedete svoj godišnji odmor na Vojničkom ostrvu – sasvim besplatno – kao moj gost. Da li bi vam početak avgusta odgovarao? Recimo, osmi avgust.

S poštovanjem,

U. N. O.

Kako se ta žena zvala? Potpis je bio prilično nečitak. Emili Brent ljutito pomisli: „Mnogi ljudi se vrlo nečitko potpisuju.“

Prisećala se gostiju iz Belhejvena. Provela je tamo dva leta uzastopno. Bila je tamo ona fina sredovečna žena – gospođica – gospođica – *kako se ono zvala?* – otac joj je bio kanonik. A tu je bila i gospođa Olton – Ormen – ne, gospođa *Oliver!* Da – Oliver.

Vojničko ostrvo! O njemu se pisalo u novinama – nešto u vezi s nekom filmskom zvezdom – ili beše s nekim američkim milionerom?

Naravno, takva mesta se često vrlo jeftino prodaju – ostrva ne odgovaraju svakome. Pomislili su da će tamo biti romantično, ali kada su se doselili, shvatili su sve mane takvog života i jedva su dočekali da ga prodaju.

Emili Brent pomisli: „U svakom slučaju, imaću besplatan godišnji odmor.“

S obzirom na njene sve manje prihode i tolike neisplaćene dividende, to je svakako trebalo uzeti u obzir. Kad bi samo mogla malo bolje da se seti te gospođe – ili možda gospođice – Oliver?

V

General Makartur pogledao je kroz prozor kupea. Voz je upravo ulazio u Ekseter, gde je trebalo da presedne. Ti prokleti spori vozovi! To mesto, Vojničko ostrvo, vazdušnom linijom zapravo uopšte nije daleko.

Nije mu bilo sasvim jasno ko je taj tip Oven. Prijatelj Spufa Legarda, navodno – i Džonija Dajersa.

„... Dolazi i nekoliko vaših starih drugara – rado bi popričali s vama o starim vremenima.“

Pa, prijaće mu ćaskanje o starim vremenima. U poslednje vreme mu se činilo da ga neki ljudi pomalo izbegavaju. Sve je to zbog tih prokletih govorkanja! Bože, baš je bilo teško – ali od tada je prošlo skoro trideset godina! General je pretpostavljao da je Armitidž nešto pričao. Prokleti balavac! Šta *on* zna? Pa dobro, nema svrhe da razmišlja o tome! Ponekad čovek uобрази neke stvari – uобрази da ga neko čudno gleda.

Dakle, to Vojničko ostrvo, biće zanimljivo videti kako to izgleda. O tom mestu se mnogo govorkalo. Čini se da možda ima nečega u onoj priči da ga je zakupio Admirallitet, ili Ministarstvo vojske, ili Ratno vazduhoplovstvo...

Kuću na ostrvu je zapravo izgradio mladi Elmer Robson, američki milioner. Pričalo se da je na nju potrošio čitavo bogatstvo. Sav mogući luksuz...

Ekseter! Još sat vremena čekanja! General nije želeo da čeka. Želeo je da krene dalje...

VI

Doktor Armstrong vozio je svoj moris kroz Solzberijsku ravnicu. Bio je veoma umoran... Uspeh ima svoju cenu. Nekada je sedeo u svojoj ordinaciji u Harli stritu, lepo obučen, okružen najsavremenijom opremom

i najudobnijim nameštajem, i čekao – čekao po čitave dane da njegov poslovni poduhvat uspe ili propadne...

Pa, uspeo je! Imao je sreće! Naravno, imao je sreće i pameti. Bio je dobar u svom poslu – ali to nije bilo dovoljno za uspeh. Potrebna je i sreća. A ona mu se nasmešila! Tačna dijagnoza, nekoliko zahvalnih pacijentkinja – bogatih i uglednih žena – i ime mu se brzo pročulo. „Treba da odete kod Armstronga – *vrlo* mlad čovek – ali *veoma* sposoban – Pem je išla kod raznih lekara *godinama*, a on je odmah shvatio šta nije u redu!“ Tako je krenulo.

A sada je doktor Armstrong već bio *vrlo* ugledan. Raspored mu je bio krcat. Nije imao mnogo slobodnog vremena. I zato mu je, tog avgustovskog jutra, bilo drago što napušta London i na nekoliko dana odlazi na ostrvo blizu devonske obale. Mada to zapravo i nije bio odmor. Pismo koje je dobio zvučalo je pomalo neodređeno, ali je zato priloženi ček bio *veoma* određen. Ogroman honorar. Ti Ovensovi su sigurno puni kao brod. Činilo se da je reč o nekim sitnim problemima, muž je bio zabrinut za ženino zdravlje i želeo je da sazna nešto više o tome a da je ne uznemiri. Ona nipošto nije htela da ode kod lekara. Njeni živci...

Živci! Doktor diže obrve. Žene i njihovi živci! Pa, na kraju krajeva, to je korisno za njegov posao. Polovina žena koje su dolazile kod njega na pregled nisu imale težu dijagnozu od dosade, ali ne bi im bilo drago da to čuju! A obično se ponešto uvek moglo naći.

„Pomalo neobičan slučaj (neka duga reč), nimalo ozbiljno – ali treba da se pripazite. Terapija je jednostavna.“

Pa, kad je već o tome reč, medicina je uglavnom stvar vere. A on je umeo sa pacijentima – umeo je da im probudi veru i nadu.

Srećom, uspeo je da se trgne na vreme nakon onoga što se desilo pre deset – ne, pre petnaest godina. Za dlaku se izvukao! Bio je sav rastrojen. Posle tog šoka bio je primoran da se pribere. Potpuno je prestao da pije. Ali, bogme, to je baš bilo gadno...

Uz glasno trubljenje koje je paralo uši, ogromni supersportski dalmejn projurio je pored njega brzinom od sto trideset kilometara na sat. Doktor Armstrong je umalo uleteo u živicu. Još jedna od tih mladih budala koje jurcaju po putevima. Mrzeo ih je. Za dlaku ga je zakačio. Idiot!

VII

Jureći ka Meru, Toni Marston je mislio:

„Strašno je koliko automobila puzi po drumovima. Većito ti neko stoji na putu. A *sem toga*, voze sredinom puta! Ti engleski vozači su stvarno beznadežni... Nije to kao u Francuskoj, gde stvarno *možeš* da daš gas...“

Da li da zastane i popije piće, ili da produži dalje? Vremena ima koliko hoćeš! Samo još nešto više od sto

pedeset kilometara. Popiće džin i gazirani sok. Kakav vreo dan!

Na tom ostrvu bi trebalo da bude prilično zabavno – ako lepo vreme potraje. *Ko* li su ti Ovenovi, pitao se. Verovatno su bogati i odvrtni. Badžer je prilično dobro umeo da nanjuši takve ljude. Naravno, *morao je*, siromah, pošto sam nije imao novca...

Nadao se da će biti dobro snabdeveni pićem. Nikad se ne zna s tim tipovima koji se obogate a nisu imućni od rođenja. Šteta što ona priča o tome kako je Gabrijela Terl kupila Vojničko ostrvo nije tačna. Toni bi se rado promovao među tim filmskim zvezdama.

Ah, pa dobro, pretpostavljao je da će se tamo ipak naći neka devojka...

Izlazeći iz hotela, protegao se, zevnuo, pogledao u plavo nebo i ušao u svoj dalmejn.

Nekoliko mladih žena pogledalo ga je zadivljeno – bio je visok i skladno građen, guste kose, preplanulog lica i upadljivo plavih očiju.

Toni bučno otpusti kvačilo i pojuri uskim drumom. Stariji ljudi i raznosaci sklanjali su mu se s puta. Ovi drugi su sa divljenjem posmatrali njegov auto.

Entoni Marston je pobedonosno nastavio svoje putovanje.

VIII

Gospodin Blor je putovao sporim vozom iz Plimuta. U kupeu je bio još samo jedan putnik, postariji moreplovac zamućenog oka. Činilo se da je upravo zadremao.

Gospodin Blor je marljivo beležio nešto u svoju sveščicu.

„To je to“, mrmljao je sebi u bradu. „Emili Brent, Vera Klejtorn, doktor Armstrong, Entoni Marston, stari sudija Vorgrejev, Filip Lombard, general Makartur, vitez reda Svetog Mihajla i Svetog Đorđa, nosilac Ordena za posebne zasluge, sluga i njegova žena: gospodin i gospođa Rodžers.“

Pogledao je u sveščicu i vratio je u džep. Zatim pogleda u čoveka koji je spavao u uglu.

„Previše je popio“, ispravno je zaključio gospodin Blor.

Podrobno i pažljivo se još jednom preslišao o svemu.

„Trebalo bi da posao bude jednostavan“, mrmljao je.

„Ne vidim kako bih mogao da zabrljam. Nadam se da izgledam kako treba.“

Ustao je i pomno se zagledao u ogledalo. Lice koje je video ličilo je na lice oficira sa brčićima. Nije bilo naročito izražajno. Oči mu behu sive i primaknute.

„Mogao bih da budem major“, reče gospodin Blor.

„Ne, zaboravio sam. Tu je taj matori general. On bi me odmah provalio.“

„Južna Afrika“, reče gospodin Blor. „To je to! Niko od njih nije imao nikakve veze sa Južnom Afrikom, a

ja sam upravo pročitao putopisnu brošuru, pa znam sve o tome.“

Srećom, postoji toliko različitih likova iz kolonija. Kao imućan čovek iz Južne Afrike, gospodin Blor je osećao da bi mogao bez bojazni da se uključi u bilo koje društvo.

Vojničko ostrvo. Sećao se Vojničkog ostrva iz detinjstva... Stena neprijatnog mirisa s mnoštvom galebova – oko kilometar i po od obale. Ime je dobila po tome što liči na ljudsku glavu.

Kako je nekome palo na pamet da tamo sagradi kuću! Na tom ostrvu je grozno po lošem vremenu! Ali milioneri su tako hiroviti!

Starac u uglu se probudio i rekao:

„Na moru se nikad ne zna – nikad!“

Gospodin Blor spokojno odgovori: „Istina. Ne zna se.“

Starac dva puta štucnu i zamišljeno primeti:

„Nailazi bura.“

Gospodin Blor odvrati:

„Ne, ne, čoveče, divan je dan.“

Starac ljutito ponovi:

„Nailazi bura. Osećam po *mirisu*.“

„Možda ste u pravu“, reče gospodin Blor pomirljivo.

Voz se zaustavi u stanici a starac nesigurno ustade.

„Ovde izlazim.“ Nespretno je pokušavao da otvori prozor. Gospodin Blor mu je pomogao.

Starac je stajao na vratima. On svečano diže ruku i zatrepta mutnim očima.

„Pazi i moli se“, rekao je. „Pazi i moli se. Sudnji dan je blizu.“

Potom se kroz vrata stropoštao na peron. Iz ležećeg položaja pogledao je u gospodina Blora i sa svečanim dostojanstvom izgovorio:

„Tebi govorim, mladiću. Sudnji dan je vrlo blizu.“

Vraćajući se na sedište, gospodin Blor pomisli: „Sudnji dan je bliži njemu nego meni!“

Međutim, varao se...

DRUGO POGLAVLJE

I

Mala grupa ljudi neodlučno je stajala na stanici Oukbridž. Iza njih su bili nosači s koferima. Jedan od njih viknu: „Džime!“

Tada im je prišao jedan taksista.

„Idete na Vojničko ostrvo, možda?“, upita on sa blagim devonskim naglaskom. Čula su se četiri potvrdna odgovora – a odmah potom četvoro putnika krišom odmeriše jedni druge.

Obraćajući se sudiji Vorgrejvu kao najstarijem među njima, vozač reče:

„Ovde su dva taksija, gospodine. Jedan od njih mora da sačeka spori voz iz Eksetera – koji stiže za pet minuta – njime dolazi još jedan gospodin. Možda nekome od vas ne bi smetalo da sačeka? Tako bi vam bilo udobnije.“